

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту
Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов
“ 05 ” 09 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ ПЕДІАТРІЇ ТА АКУШЕРСТВА»

Для студентів

Спеціальності: 227 - Фізична терапія, ерготерапія
Освітнього рівня: Другий магістерський
Освітньої програми: 227.00.04 Фізична терапія

Київ - 2022

Розробники:

Тимчик О.В., кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії.

Савченко В.М., доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри фізичної терапії та ерготерапії.

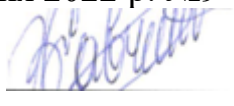
Викладачі:

Тимчик О.В., кандидат біологічних наук, доцент, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри фізичної кафедри фізичної терапії та ерготерапії.

Протокол від 1 вересня 2022 р. №9

Завідувач кафедри

(підпис)

(Валентин Савченко)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) «227 Фізична терапія, ерготерапія» 2 вересня 2022 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми

(керівник проектної групи)

(підпис)

(Михайло Хорошуха)

Робочу програму перевірено
2 вересня 2022 р.

Заступник директора/декана

(підпис)

(Оксана Комоцька)

Проланговано :

На 20__/20__ н.р _____ (______). «__» 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р _____ (______). «__» 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р _____ (______). «__» 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р _____ (______). «__» 20__ р., протокол № _____
(підпис) (ПІБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	Денна	Заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4 / 120	
Курс	5	
Семестр	9, 10	
Кількість модулів	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	40	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	42	
Форма контролю	Екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування цілісного уявлення, системи спеціальних знань про стан здоров'я дітей різного віку та дитячі хвороби.

Завдання дисципліни:

1. (КЗ-1) Здатність до аналізу будови, нормального та індивідуального розвитку людського організму та його рухових функцій.

2. (КЗ-2) Здатність до проведення заходів фізичної терапії, виявлення їх теоретичних та практичних принципів та зв'язку з охороною здоров'я.

3. Надати знання про стан здоров'я та дитячі хвороби з позиції фізичного терапевта.

4. Сформувати здатність проводити реабілітаційне обстеження та огляд дітей, використовувати сучасні методи дослідження, діагностичні системи для оцінки стану дитини у фізичної терапії, проводити оперативний та поточний контроль стану дитини відповідними засобами та методами.

5. Сформувати здатність розробляти пацієнт-центричний план фізичної терапії з дитиною, її батьками, членами мультидисциплінарної команди та іншими залученими сторонами при різних захворюваннях дітей.

3. Результати навчання за дисципліною

1. (ПРз-1) Здатність пояснити та проаналізувати анатомічну будову та функції людського організму, визначити та описати біологічні, медичні, педагогічні та соціальні аспекти фізичної терапії, застосувати ці знання на практиці.

2. (ПРз-2) Здатність визначати та пояснювати потребу в заходах фізичної терапії, їх застосування на практиці.

3. (ПРз-3) Здатність застосовувати науково доказові дані у практичній діяльності, здатність знайти, проаналізувати та використовувати необхідну фахову інформацію. Здатність демонструвати розуміння методів дослідження та уміння доповідати у науковому форматі.

4. Знати стан здоров'я, особливості розвитку та хвороби дітей різного віку, при яких застосовується фізична терапія.

5. Знати і вміти використовувати сучасні методи дослідження для оцінки стану дитини, проводити необхідні обстеження у дітей.

6. Вміти розробляти та застосовувати пацієнт-центричний план фізичної терапії з дитиною, її батьками, членами мультидисциплінарної команди та іншими залученими сторонами.

7. Вміти продемонструвати знання й уміння забезпечувати якісне виконання завдань професійної діяльності на основі інструкцій, методичних рекомендацій, встановлених норм, нормативів, технічних умов тощо, уміння вносити рекомендації до введення нових чи зміни існуючих вимог до якості при захворюваннях у дітей.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
9 СЕМЕСТР							
Змістовий модуль 1. Загальні питання педіатрії. Питання фізіології дітей раннього і дошкільного віку							
Тема 1. Розвиток педіатрії в Україні. Періоди дитячого віку. Характеристика періодів розвитку дитини.	4	2					2
Тема 2. Внутрішньоутробний період розвитку та вплив шкідливих чинників на організм дитини. Спадковість і патологія.	8	2		4			2
Тема 3. Характеристика доношеної новонародженої дитини. Фізичний та нервово-психічний розвиток дитини. Поняття про спадкові захворювання.	8			4			4
Тема 4. Недоношені діти та діти після пологової травми. Причини. Ступені. Ознаки.	6			2			4
Модульний контроль	2						
Разом	28	4		10			12
Змістовий модуль 2. Методи дослідження в педіатрії.							
Тема 5. Методи дослідження дітей різного віку.	4	2					2
Тема 6. Клінічні методи дослідження дітей різного віку. Семіотика основних захворювань.	4			2			2
Тема 7. Лабораторні та інструментальні методи дослідження дітей різного віку.	6			2			4
Модульний контроль	2						
Разом	16	2		4			8
10 СЕМЕСТР							
Змістовий модуль 3. Основні захворювання дітей, що потребують застосування фізичної терапії							
Тема 8. Хвороби новонароджених, немовлят та дітей раннього віку. Аномалії конституції дітей. Вроджені вади розвитку.	4	2					2
Тема 9. Захворювання і травми нервової системи у дітей. Дитячий церебральний параліч. Пологовий параліч Дюшена-Ерба. Поліомієліт. Дитячі міопатії.	4			2			2
Тема 10. Захворювання і травми опорно-рухового апарату у дітей. Порушення постави. Сколіоз. Остеохондроз. Черепно-мозкова травма. Рахіт. Плоскостопість. Дисплазії сполучної тканини.	4			2			2
Тема 11. Захворювання органів кровообігу у дітей. Вроджені вади. Ревматизм. Міокардити.	4			2			2
Тема 12. Захворювання органів дихання у дітей. Пневмонія. Бронхіальна астма. Бронхіти.	4			2			2
Тема 13. Захворювання органів травлення у дітей.	4			2			2

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Гастрити. Виразкова хвороба. Коліти.							
Модульний контроль	2						
Разом:	26	2		10			12
Змістовий модуль 4. Основи акушерства							
Тема 14. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні. Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах. Регуляція функції репродуктивної системи. Альгодисменорея. Передменструальний синдром. Клімактеричний синдром. Запальні захворювання жіночих статевих органів. Запальні захворювання у дівчаток. Маткові кровотечі. Позаматкова вагітність. Ендометріоз. Аномалії розвитку жіночих статевих органів.	8	2		2			4
Тема 15. Методи обстеження вагітних. Ведення вагітних в жіночій консультації. Плід як об'єкт пологів. Фізіологічний післяпологовий період.	10			4			6
Модульний контроль	2						
Разом:	20	2		6			10
Модульний контроль	8						
<i>Разом</i>	90	10		30			42
Екзамен	30						
Усього	120	10		30			42

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні питання педіатрії. Питання фізіології дітей раннього і дошкільного віку.

Лекція 1. Розвиток педіатрії в Україні. Періоди дитячого віку. Характеристика періодів розвитку дитини.

Основні питання: Розвиток педіатрії в Україні. Вивчення історичних етапів розвитку педіатрії в Україні необхідно для формування лікаря як фахівця. Знання основних історичних етапів розвитку педіатрії в Україні та діяльності професорів І.В. Троїцького, В.Є. Чернова, М.Д. Пономарьова, В.Ф. Якубовича як організаторів перших педіатричних кафедр в Україні необхідно для розуміння формування педіатрії як науки в Україні. Внесок професорів О.М. Хохол, В.О. Белоусова, Ф.Д. Румянцева, Л.О. Фінкельштейна, О.І. Скроцького, І.М. Руднева, П.М. Гудзенка, В.М. Сидельникова, Б.Я. Рєзніка, С.І. Ігнатова, В.Д. Чеботарьової та інших розкриває процес становлення вітчизняної клінічної педіатрії. Періоди дитячого віку. Характеристика періодів розвитку дитини.

Педіатрія, як наука. Основні поняття в педіатрії. Періодизація дитячого віку. Фізичний розвиток дітей різного віку. Нормальний розвиток дитини. Загальні методи дослідження в педіатрії.

Лекція 2. Внутрішньоутробний період розвитку та вплив шкідливих чинників на організм дитини. Спадковість і патологія.

Основні питання: Нормальний розвиток дитини. Внутрішньоутробний період розвитку та вплив шкідливих чинників на організм дитини. Спадковість і патологія.

Тератогени. Основні особливості та групи тератогенів.

Дайте визначення педіатрії як науці. Назвіть основні етапи (періоди) становлення і розвитку педіатрії в Україні. Назвіть основні напрямки роботи професора І.В. Троїцького. Назвіть основні напрямки роботи професора В.Є. Чернова. Внесок у розвиток педіатрії та акушерства Н.М. Максимовича-Амбодика. Вклад у розвиток педіатрії професора С.Х. Хотовицького.

Практичне заняття 1, 2. Внутрішньоутробний період розвитку та вплив шкідливих чинників на організм дитини. Спадковість і патологія.

Основні питання: Внесок українських науковців у розвиток вітчизняної клінічної педіатрії. Напрямки наукової діяльності професорів В.О. Белоусова, Ф.Д. Румянцева, Л.О. Фінкельштейна, О.І. Скроцького, І.М. Руднева, П.М. Гудзенка, В.М. Сидельникова, Б.Я. Резніка, С.І. Ігнатова, їх внесок у розвиток педіатрії.

Вивчення періодизації дитячого віку необхідно для формування лікаря як фахівця. Знання анатоμο-фізіологічних особливостей дитячого організму в різні вікові періоди дозволяє визначити механізми росту і розвитку дитини, провідну патологію та підходи до її лікування та профілактики у дітей.

Поняття про тератогени та їх дію. Чинники виникнення аномалій розвитку організму. Фактори ризику, що ускладнюють перебіг вагітності і народження здорової дитини.

Роль спадковості та навколишнього середовища у генезі хвороб. Спадкові хвороби: молекулярні, хромосомні та поліфакторні спадкові захворювання.

Рекомендована література:

1. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. Том 2 / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. видання Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. – 426 с.
2. Педіатрія: підручник / Т.О. Крючко, О.Є. Абатуров, Т.В. Кушнерева та ін. – 3-є видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина» 2021. – 224 с.
Педіатрія: національний підручник: у 2-х т. / За ред. професора В.В. Бережного. – К., 2013. – 1024 с.
3. Маруненко І.М., Тимчик О.В. Медико-соціальні основи здоров'я: навчальний посібник для проведення практичних робіт студентів вищих навчальних закладів. – К.: КУ імені Бориса Грінченка, 2015. – 364 с.

4. Маруненко І.М., Тимчик О.В., Неведомська Є. О. Генетика людини з основами психогенетики. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. – К.: КУ імені Бориса Грінченка, 2015. – 230 с.

Практичне заняття 3,4. Характеристики доношеної новонародженої дитини. Фізичний та нервово-психічний розвиток дитини.

Основні питання: Анатомо-фізіологічна характеристика доношених дітей. Пологові травми: види, характеристика. Характеристика основних заходів фізичної терапії доношених дітей та дітей з пологовими травмами. Характеристика доношеної новонародженої дитини. Фізичний та нервово-психічний розвиток дитини.

Рекомендована література:

1. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб та основами імунопрофілактики: підручник / С.К. Ткаченко, Р.І. Поцюрко, Л.В. Беш та ін. – 8-е видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2021. – 592 с.
2. Педіатрія / За ред. О.В.Тяжкої. – 3 вид. – Вінниця: «Нова Книга», 2009. – 1136 с.
3. Маруненко І.М., Тимчик О.В., Неведомська Є. О. Психогенетика. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів. – К.: КУ імені Бориса Грінченка, 2015. – 292 с.

Практичне заняття 5. Недоношені діти та діти післяпологової травми. Причини. Ступені. Ознаки.

Основні питання: Характеристика основних заходів фізичної терапії у роботі з недоношеними дітьми та дітьми з пологовими травмами.

Назвіть періоди дитячого віку. Дайте характеристику кожному періоду. Назвіть основні типи росту дитячого організму, дайте характеристику кожному з них. Назвіть особливості антенатального періоду.

Які особливості має період новонародженості?

Які зміни в організмі дитини виникають у періоді грудного віку?

Чим характеризується період молочних зубів, переддошкільний та дошкільний вік?

Які зміни відбуваються у періоді статевого дозрівання?

Назвіть основні критичні періоди росту і розвитку дитини.

Які особливості мають антенатальний та постнатальний період?

Дайте визначення термінам: діагноз, симптом, синдром.

Що таке загальний стан хворого?

Розбір на прикладах та ситуаційних задачах періодизації дитячого віку.

Визначення періоду розвитку та його особливостей у конкретної дитини. .
Визначення можливого критичного періоду конкретної дитини. Оцінка загального стану хворої дитини.

Вивчення етапів фізичного розвитку дитини, характерних особливостей кожного вікового періоду є необхідними для адекватної оцінки загального розвитку дитини, діагностики та диференціювання захворювань з метою їх вчасного попередження та адекватного лікування.

Рекомендована література:

1. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. Том 2 / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. видання Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. – 426 с.
2. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб та основами імунопрофілактики: підручник / С.К. Ткаченко, Р.І. Поцюрко, Л.В. Беш та ін. – 8-е видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2021. – 592 с.
3. Педіатрія: підручник / Т.О. Крючко, О.Є. Абатуров, Т.В. Кушнерева та ін. – 3-є видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2021. – 224 с.
4. Педіатрія: національний підручник: у 2-х т. /За ред. професора В.В. Бережного. – К., 2013. –1024с.

Змістовий модуль 2. Методи дослідження у педіатрії.

Лекція 3. Методи дослідження дітей різного віку. Загальна характеристика. Клінічні методи дослідження дітей різного віку. Семіотика основних захворювань.

Основні питання: Причини недоношеності; ознаки недоношених дітей; причини пологових травм; форми пологових травм; особливості фізичної реабілітації дітей з пологовими травмами та недоношених.

Анатомо-фізіологічні особливості систем у дітей різного віку.

Фізіологічні рефлекси та патологічні новонароджених.

Методи дослідження відповідних систем у дитячому віці.

Проведення суб'єктивного та об'єктивного обстеження хворого. Особливості обстеження та порівняльна характеристика дітей різних вікових періодів. Суб'єктивні методи обстеження. Дайте визначення об'єктивним методам обстеження.

Клінічні та лабораторні методи дослідження дітей різного віку. Семіотика основних захворювань.

А Н А М Н Е З

I. Паспортні дані: прізвище, ім'я, по батькові дитини; дата народження, вік; домашня адреса; яку дитячу установу відвідує дитина; відомості про батьків.

II. Анамнез захворювання.

1. Скарги хворого (або батьків):

2. Перебіг захворювання: час початку захворювання; обставини виникнення захворювання; з яких симптомів почалося захворювання; динаміка симптомів до моменту обстеження; яке лікування отримував хворий (амбулаторне, стаціонарне, санаторно-курортне, дієтотерапія, лікарські

препарати, фітотерапія, фізіотерапія), його ефективність; відомості щодо інструментальних та лабораторних методів дослідження; при хронічному перебігу захворювання з'ясувати: кратність загострень, динаміку; наявність і ефективність диспансерного спостереження (лікування, обстеження).

III. Алергологічний анамнез.

З'ясувати наявність: харчової алергії (атопічний дерматит, кропив'янка, диспепсичні розлади та ін.); медикаментозної алергії (на які препарати, клінічні прояви); алергічні реакції на щеплення (які саме, клінічні прояви).

ОБ'ЄКТИВНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ

1. Огляд.

А. Огляд шкіри тулуба, кінцівок, долонь, підшов, волосистої частини голови; у дітей грудного віку – додатково області заднього проходу, складок за вушними раковинами, на шиї, в пахвових западинах, на стегнах, в міжпальцевих проміжках: *колір шкіри; вираженість* (на голові, грудях, животі); *наявність висипань* (локалізація, поширеність, симетричність, характеристика морфологічних елементів);

у новонароджених дітей - стан пупкової ранки; наявність вроджених вад розвитку (гемангіоми, невуси); *характер обволосіння:* надлишкове (локальне, поширене); *алопеція* (осередкова, дифузна); *стан нігтів:* колір; форма; товщина; наявність деформацій, поперечній покресленій; стан підшкірної жирової клітковини: вираженість; рівномірність розподілу.

Б. Огляд слизових оболонок порожнини рота (губ, щік, десен, піднебіння, піднебінних мигдалин, піднебінних дужок, задньої стінки глотки, язика), кон'юнктив: колір; вологість; наявність висипань (охарактеризувати морфологічні елементи).

Пальпація: товщина шкірної складки; еластичність шкіри; вологість шкіри; температура шкіри; *дослідження дермографізму:* вигляд (білий, червоний, змішаний); швидкість появи (у сек.); *розміри* (розлитою, не розлитою); *тургор м'яких тканин* (на кінцівках); *наявність набряків* (на ногах, грудині, крижах); *наявність ущільнень;* *товщина підшкірної жирової клітковини* (на животі, грудях, спині, кінцівках, особі); *проби на резистентність капілярів:* симптом джгута (Кончаловського-Румпель-Леєде); симптом щипка; молоточковий симптом.

Первинні елементи висипу

Пляма - обмежена ділянка шкіри із забарвленням, але без змін рельєфу червоного кольору, зникає при розтягуванні шкіри і надавлюванні, зникає без сліду. Виникає при наступних захворюваннях: інфекційні та алергічні захворювання шкіри, дія високих або низьких температур. Вітіліго.

Розміри: до 5 мм – *розеола*, 5-10 мм – *дрібноплямиста*, 10-20 мм – *крупноплямиста*, більше 20 мм – *еритема*.

Папула - інфільтративний елемент, який виступає над шкірою має вид конусу, до 20 мм, після себе залишає пігментацію і лущення. Виникає при інфекційних захворюваннях шкіри.

Вузол - аналогічний папулі елемент, але інфільтрат глибше у шкірі, некротизується, після себе залишає виразки, рубці. Характерний для дерматофіброми.

Гнійник - порожнинне напівсферичне утворення, заповрене зелкувато-білим гнійним ексудатом. Виникає при інфекційних захворюваннях шкіри (стафілокок, стрептокок тощо).

Пухирець - обмежене порожниння, круглої форми, 1-5 мм, слідів не залишає на шкірі, заповнене прозорою, серозною або геморагічною рідиною. Характерне для вірусних захворювань шкіри (герпес, вітряна віспа), екземи.

Булла - обмежене порожниння, круглої форми, 5мм-15см, сліду не залишає по собі, заповнене прозорою, серозною або геморагічною рідиною. Характерне для акне, імпетиго, фолікуліту.

Пухир - набряк сосочкового шару дерми, що немає порожнини, 1-мм-10-20 см, блідорожевий, свербить, зникає швидко. Виникає при кропив'янці, після укусу комара, оси, опіків.

Вторинні елементи висипу

Лусочка - рогова пластинка, схильна до відокремлення внаслідок втрати зв'язку з роговим шаром, до 5 мм. Зустрічається при захворюваннях: псоріаз, м'яка лейкоплакія, ексфоліативний хейліт, іхтіоз.

Кірка - продукт засихання на шкірі або слизовій оболонці серозного ексудату, гною чи крові. Зустрічається при захворюваннях: імпетиго, інфекційні дерматити.

Екскоріація або ерозія - поверхневий дефект на рівні сосочкового прошарку. Виникає частіше внаслідок розриву пухира, гнійника, при трофічних порушеннях в епідермісі. Зустрічається при захворюваннях: червоний вовчак, червоний плаский лишай, вторинні елементи при інфекційних захворюваннях шкіри.

Виразка - глибокий дефект шкіри (дерми, підшкірної жирової клітковини) внаслідок некрозу горбиків, вузлів, пустул, пухлин шкіри. Зустрічається при трофічних виразках, інфекційних захворюваннях.

Тріщина - дефект шкіри лінійної форми, що виникає внаслідок розриву. виникає після вакцинації, при тривалих запальних інфекціях.

Лімфатична система

1. Огляд: наявність збільшених лімфовузлів (локалізація, симетричність, розміри); зміна шкіри над лімфовузлами (почервоніння, набряклість, наявність свищів, рубців).

2. Пальпація.

А. Пальпація периферичних лімфовузлів.

При цьому необхідно дати наступну характеристику по кожній групі лімфовузлів: *доступність пальпації; кількість (одиночні, множинні); величина в см.; консистенція (еластичні, щільні); рухливість; відношення до сусідніх лімфовузлів (спаяні один з одним або пальпуються ізольовано); відношення до шкіри і підшкірної основи (спаяні з ними чи ні); хворобливість.*

Б. Пальпація мезентеріальних лімфовузлів (верхніх і нижніх).

3. Перкусія. Визначення збільшених внутрішньо-грудних лімфовузлів: *симптом Кораньє; симптом Аркавіна; симптом Філатова; симптом чаші Філософова.*

4. Аускультация.

Визначення збільшених внутрішньо-грудних лімфовузлів: *симптом д'Еспина; симптом Сміта; симптом дела-Кампа.*

ЛАБОРАТОРНЕ ТА ІНСТРУМЕНТАЛЬНЕ ОБСТЕЖЕННЯ

Шкіра і підшкірна клітковина

1. Вимірювання товщини шкірної складки *каліпером.*
2. Проба на гідрофільність тканин Мак-Клюора-Олдріча.
3. Шкірні проби – *аплікаційні, скарифікаційні, внутрішньошкірні* (алергологічні).
4. Біопсія ураженої ділянки шкіри.
5. Дослідження хімічного складу поту.
6. Дослідження мікрофлори морфологічних елементів шкіри, придатків шкіри.

Лімфатична система

1. Пункція лімфовузла.
2. Біопсія лімфовузла.
3. Лімфографія.
4. Ультразвукове дослідження лімфовузлів.
5. Рентгенологічне дослідження внутрішньо-грудних лімфовузлів (рентгенографія, томографія).
6. Підрахунок кількості лейкоцитів, визначення лейкоцитарної формули периферичної крові.
7. Дослідження мікрофлори вмісту лімфовузла, що отримується при пункції або відокремлюваного зі свищів.
8. Туберкулінові проби (реакція Манту).

Набір необхідних предметів для догляду за шкірою.

1. Пелюшки (тонкі, теплі).
2. Розпашонки.
3. Дитячі підгузники.
4. Масла.
5. Креми.
6. Мило.
7. Присипки.
8. Миючі засоби.

Біохімічний аналіз крові. Копрограма.

Копрологічні синдроми:

1. **Оральний** (неперетравлені залишки їжі).

Причини: непережована їжа, прискорене проходження через кишечник.

2. **Гастрогенний** (неперетравлені м'язові волокна, сполучна тканина).

Причини: секреторна недостатність шлунка і підшлункової залози.

3. **Пілородуоденальний** (незмінені м'язові волокна, сполучна тканина, рослинна клітковина).

Причини: виражена функціональна недостатність шлунка, підшлункової залози.

4. **Секреторна недостатність підшлункової залози** (випорожнення рідкі, об'ємні, жовто-сірого кольору, мазеподібні, є нейтральні жири, м'язові волокна).

5. **Недостатність жовчовиділення** (сірого кольору, багато жирних кислот, від'ємна реакція на стеркобілін).

Причини: холецистохолангіт, аномалії розвитку ШКТ.

6. **Ентеральний** (рідкий, гомогенний, жовтого кольору, лейкоцити, епітеліальні клітини, кристали жирних кислот, розчинні білки).

Причини: ентерит.

7. **Ілеоцекальний** (зі слизом, пінисті, кислий запах, неперетравлена целюлоза, крохмальні зерна, йодофільна флора).

Причини: ентероколіт.

8. **Колітний** (зі слизом, іноді щільної консистенції („овечий кал”), є лейкоцити, кров, епітеліальні клітини). Причини: коліт.

Аналіз калу на приховану кров позитивний при виразковій хворобі шлунка, дванадцятипалої кишки, при геморагічному діатезі, ентероколіті.

Бактеріологічне дослідження калу проводять з метою ідентифікації збудника та визначення чутливості його до антимікробних засобів.

Аналіз калу на дисбактеріоз дозволяє визначити глибину дисбактеріозу та переважання певних представників флори.

Аналіз калу на яйця глистів визначає вид гельмінтів.

pH-метрія шлункового вмісту дозволяє вивчити кислото утворюючу функцію шлунку.

Визначення діастази сечі, амілази в крові проводять з метою встановлення секреторної активності підшлункової залози. Підвищення цих показників спостерігається при іспанкреатизмі, зниження –при хронічному панкреатиті, нефриті.

Визначення уробіліну в сечі має діагностичне значення при патології печінки: цироз, продромальний період гепатиту, з'являється при сепсисі, атрезії жовчних шляхів.

Ультразвукове дослідження органів черевної порожнини допомагає візуалізувати зміни їх структури при запальних процесах (ехогенність печінки, підшлункової залози) деформації жовчного міхура, розширення жовчних ходів при холециститі, холангіті.

За допомогою фіброезофагогастродуоденоскопії (ФЕГДС) визначають глибину запального процесу слизових оболонок, наявність вроджених чи набутих вад, рефлексів, новоутворень, сторонніх тіл.

Колоноскопія допомагає виявити ступінь ураження слизових оболонок товстого кишківника, новоутворення.

Рентгенологічне дослідження ШКТ у дітей проводять рідко, однак за допомогою цього методу виявляють сторонні тіла, стеноз, стравоходу, виразки шлунка і дванадцятипалої кишки, кишкову непрохідність.

Практичне заняття 6. Клінічні методи дослідження дітей різного віку.

Основні питання: Клінічні методи дослідження дітей різного віку. Семіотика основних захворювань.

Рекомендована література:

1. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб та основами імунопрофілактики: підручник / С.К. Ткаченко, Р.І. Поцюрко, Л.В. Беш та ін. – 8-е видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2021. – 592 с.
2. Педіатрія: підручник / Т.О. Крючко, О.Є. Абатуров, Т.В. Кушнерева та ін. – 3-є видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2021. – 224 с.
3. Педіатрія: національний підручник: у 2-х т. /За ред. професора В.В. Бережного. – К., 2013. –1024с.
4. Фізіологічне акушерство: підручник (ВНЗ I –III р.а.) / І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко. – 2-е вид., переробл. і допов. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2018. – 404 с.

Практичне заняття 7. Лабораторні та інструментальні методи дослідження дітей різного віку.

Основні питання: Аналіз калу на приховану кров. Бактеріологічне дослідження калу. Аналіз калу на дисбактеріоз. Аналіз калу на яйця глистів. рН-метрія шлункового вмісту. Визначення діастази сечі, амілази в крові. Визначення уробіліну в сечі. Ультразвукове дослідження органів черевної порожнини. Фіброезофагогастродуоденоскопія (ФЕГДС). Колоноскопія. Рентгенологічне дослідження ШКТ .

Рекомендована література:

1. Педіатрія: підручник / Т.О. Крючко, О.Є. Абатуров, Т.В. Кушнерева та ін. – 3-є видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2021. – 224 с.
2. Педіатрія: національний підручник: у 2-х т. /За ред. професора В.В. Бережного. – К., 2013. –1024с.
3. Фізіологічне акушерство: підручник (ВНЗ I –III р.а.) / І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко. – 2-е вид., переробл. і допов. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2018. – 404 с.

Змістовий модуль 3. Основні захворювання дітей, що потребують застосування фізичної терапії.

Лекція 4. Хвороби новонароджених, немовлят та дітей раннього віку. Аномалії конституції дітей.

Основні питання: Вроджені вади розвитку (вивих стегна, клишоногість, кривошия тощо). Гаметопатії. Бластопатії. Ембріопатії. Фетопатії. Гіпоплазія і криптохізм. Основні захворювання дітей, що потребують застосування фізичної терапії. ДЦП. Синдром Аазе-Сміта. Синдром Аарскога. Синдром Абдалла-Девіса-Фарража. Синдром Адамса-Олівера. Синдром Акерманів. Синдром Аллана-Герндона-Дадлі. Синдром Ашара. Синдром Кавасаки.

Аутизм. Елективний аутизм (F94.0). Заїкання. Олігофренія. Синдром Аспергера. Синдром порушення активності та уваги. Хвороба Вільяма Александера. Інфекційний мононуклеоз.

Внутрішньо-пологова травма. Омфаліт. Сепсис новонароджених.

Практичне заняття 8. Захворювання і травми нервової системи у дітей. Дитячий церебральний параліч. Родовий параліч Дюшена-Ерба. Поліомієліт. Дитячі міопатії.

Основні питання: Дитячий церебральний параліч. Пологовий параліч Дюшена-Ерба. Поліомієліт. Дитячі міопатії. Основні захворювання та порушення нервової системи у дітей. Характеристика основних засобів фізичної реабілітації дітей різного віку при захворюваннях нервової системи. Загальна характеристика дітей з особливими потребами. Особливості фізичної реабілітації з дітьми з порушенням зору, слуху, інтелекту, емоційно-вольовими порушеннями. Особливості фізичної реабілітації ДЦП. Менінгіальний синдром. Енцефалітний синдром. Синдром рухових порушень. Синдром порушення свідомості включає сомнолентність, ступор, сопор та кому.

Сомнолентність – постійна млявість, сонливість, замість плачу та крику – тихий стогін.

Ступор – стан оціпеніння. Рефлекси знижені.

Сопор – глибокий сон, приголомшеність. Кома.

Судомний синдром, судоми – це раптові напади мимовільних, короточасних скорочень м'язів із знепритомленням чи збереженням свідомості. Судоми бувають: клонічні, тонічні, тонічно-клонічні.

Рекомендована література:

1. Педіатрія: підручник / Т.О. Крючко, О.Є. Абатуров, Т.В. Кушнерева та ін. – 3-є видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2021. – 224 с.
2. Педіатрія: національний підручник: у 2-х т. /За ред. професора В.В. Бережного. – К., 2013. –1024с.
3. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми [Текст]: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / Т.В. Капітан. - Вид.3-тє, доп. - Вінниця : ДП ДКФ, 2006. – 792 с.
4. Основи соціальної педіатрії. За редакцією Мартинюка В. Ю. / ФОП Верес О. І.- 2016. У 2-х томах. 960 с.
5. Оптимізація системи надання медичної допомоги дітям і матерям в Україні: реалії і перспективи: / Р.О. Моїсеєнко. – К.: Логос, 2013.- 232с.
6. Невідкладні стани в акушерстві: Підручник /А.Н. Гайструк, Н.А. Гайструк, О.В. Мороз. Ред. А.Н. Гайструк. – Вінниця: Книга-Вега. – 2004. – 368 с.

Практичне заняття 9. Захворювання і травми опорно-рухового апарату у дітей.

Основні питання: порушення постави. Сколіоз. Остеохондроз. Черепно-мозкова травма. Рахіт. Плоскостопість. Дисплазії сполучної тканини. Характеристика основних захворювань та порушень опорно-рухового апарату в дитячому віці. Основні засоби фізичної реабілітації при захворюваннях та порушеннях опорно-рухового апарату дітей. Особливості фізичної реабілітації у дитячій хірургії.

Рекомендована література:

1. Педіатрія: підручник / Т.О. Крючко, О.Є. Абатуров, Т.В. Кушнерева та ін. – 3-є видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2021. – 224 с.
2. Педіатрія: національний підручник: у 2-х т. /За ред. професора В.В. Бережного. – К., 2013. –1024с.
3. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми [Текст]: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / Т.В. Капітан. - Вид.3-тє, доп. - Вінниця : ДП ДКФ, 2006. – 792 с.

Практичне заняття 10. Захворювання органів кровообігу у дітей.

Основні питання: *Вроджені вади. Ревматизм. Міокардити.*

Рекомендована література:

1. Педіатрія: підручник / Т.О. Крючко, О.Є. Абатуров, Т.В. Кушнерева та ін. – 3-є видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2021. – 224 с.
2. Педіатрія: національний підручник: у 2-х т. /За ред. професора В.В. Бережного. – К., 2013. –1024с.
3. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми [Текст]: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / Т.В. Капітан. - Вид.3-тє, доп. - Вінниця : ДП ДКФ, 2006. – 792 с.

Практичне заняття 11. Захворювання органів дихання у дітей.

Пневмонія. Бронхіальна астма. Бронхіти.

Основні питання: *Пневмонія. Бронхіальна астма. Бронхіти.*

Рекомендована література:

1. Педіатрія: підручник / Т.О. Крючко, О.Є. Абатуров, Т.В. Кушнерева та ін. – 3-є видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2021. – 224 с.
2. Педіатрія: національний підручник: у 2-х т. /За ред. професора В.В. Бережного. – К., 2013. –1024с.
3. Чеботарьова В.Д., Майданник В.Г. Пропедевтична педіатрія. – К., 1999. – 578 с.

Практичне заняття 12. Захворювання органів травлення у дітей.

Основні питання: *Гастрити. Виразкова хвороба. Коліти.*

Рекомендована література:

1. Педіатрія: підручник / Т.О. Крючко, О.Є. Абатуров, Т.В. Кушнерева та ін. – 3-є видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2021. – 224 с.
2. Запорожан В.М., Цегельський М.Р., Рожковська Н.М. Акушерство і гінекологія. Підручник у 2-х томах. Т. 1. – Одеса. Одеський державний медичний університет. – 2005. – 472 с.
3. Запорожан В.М., Цегельський М.Р., Рожковська Н.М. Акушерство і гінекологія. Підручник у 2-х томах. Т. 2. – Одеса. Одеський державний медичний університет. – 2005. – 420 с.

Змістовий модуль 4. Основи акушерства.

Лекція 5. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні. Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах.

Основні питання: Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні. Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах.

Анатомія жіночих статевих органів. Менструальний цикл. Гігієна жінки в різні періоди життя. Жіночий таз і тазове дно.

Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах. Регуляція функції репродуктивної системи.

Альгодисменорея. Передменструальний синдром. Клімактеричний синдром.

Запальні захворювання жіночих статевих органів. Запальні захворювання у дівчаток.

Маткові кровотечі.

Позаматкова вагітність.

Ендометриоз.

Аномалії розвитку жіночих статевих органів.

Практичне заняття 13. Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні. Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах.

Основні питання: Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні. Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах. Анатомія жіночих статевих органів. Менструальний цикл. Гігієна жінки в різні періоди життя. Жіночий таз і тазове дно. Фізіологія вагітності.

Предмет акушерства та гінекології. Основні етапи розвитку акушерства і гінекології. Система охорони здоров'я матері і дитини. Питання охорони здоров'я материнства і дитинства в сучасному законодавстві України. Роль фізичного терапевта у профілактиці перинатальних захворювань і смертності.

Структура і організація роботи жіночої консультації (ЖК). Завдання жіночої консультації. Принципи диспансеризації вагітних у жіночій консультації. Питання планування сім'ї. Форми спеціальної медичної документації. Поняття перинатальних та інтранатальних чинників ризику, перинатальної захворюваності. Роль профілактичних оглядів та патронажу, проведення санітарно-просвітницької роботи ЖК.

Фармакотерапія в акушерстві, вплив лікарських речовин на плід. Медична деонтологія в акушерстві. Етика лікаря. Роль жіночої консультації у профілактиці ускладнень вагітності та пологів, перинатальній охороні плода.

Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах. Регуляція функції репродуктивної системи. Альгодисменорея.

Рекомендована література:

1. Оптимізація системи надання медичної допомоги дітям і матерям в Україні: реалії і перспективи: / Р.О. Моїсеєнко. – К.: Логос, 2013.- 232с.
2. Запорожан В.М., Цегельський М.Р., Рожковська Н.М. Акушерство і гінекологія. Підручник у 2-х томах. Т. 1. – Одеса. Одеський державний медичний університет. – 2005. – 472 с.
3. Запорожан В.М., Цегельський М.Р., Рожковська Н.М. Акушерство і гінекологія. Підручник у 2-х томах. Т. 2. – Одеса. Одеський державний медичний університет. – 2005. – 420 с.

Практичне заняття 14-15. Методи обстеження вагітних. Ведення вагітних в жіночій консультації. Плід як об'єкт пологів.

Основні питання: Причини, провісники настання пологів. Клінічний перебіг періодів пологів. Ведення першого, другого та третього періодів пологів. Фізіологічний післяпологовий період.

Основні структурні підрозділи пологового будинку: приймально пропускне, фізіологічне, обсерваційне, відділення новонароджених, відділення патології вагітних.

Принципи роботи санпропускника, його основні завдання.

Контингент вагітних та породіль, які підлягають госпіталізації в обсерваційне відділення.

Основні форми медичної документації пологового будинку.

Основні законодавчі акти щодо регулювання надання акушерсько-гінекологічної та неонатологічної допомоги в Україні. Місцеві та державні курорти України.

Рекомендована література:

1. Акушерство і гінекологія: у 2 книгах. Книга 1. Акушерство: підручник / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін. – 4-е видання. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2020. – 424 с.
2. Фізіологічне акушерство: підручник (ВНЗ I –III р.а.) / І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко. – 2-е вид., переробл. і допов. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2018. – 404 с.
3. Гінекологія: Підручник для лікарів-інтернів /Ред. В.І. Грищенко. Харків: „Основа”. – 2004. – 728 с.
4. Невідкладні стани в акушерстві: Підручник /А.Н. Гайструк, Н.А. Гайструк, О.В. Мороз. Ред. А.Н. Гайструк. – Вінниця: Книга-Вега. – 2004. – 368 с.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	1	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	5	5	2	2	5	5	3	3
Робота на практичному занятті	10	5	50	2	20	5	50	3	30
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			87		53		86		64
Максимальна кількість балів: 290									
Розрахунок коефіцієнта: 290 / 60 = 4,8									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Змістовий модуль теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1. Загальні питання педіатрії. Питання фізіології дітей раннього і дошкільного віку (12 год.)		
Внутрішньоутробний період розвитку та вплив шкідливих чинників на організм дитини. Спадковість і патологія. Характеристика доношеної новонародженої дитини. Фізичний та нервово-психічний розвиток дитини. Поняття про спадкові захворювання. Недоношені діти та діти після пологової травми. Причини. Ступені. Ознаки.	Поточний	5
Змістовий модуль 2. Методи дослідження у педіатрії (8 год.)		
Клінічні методи дослідження дітей різного віку. Семіотика основних захворювань. Лабораторні та інструментальні методи дослідження дітей різного віку.	Поточний	5
Змістовий модуль 3. Основні захворювання дітей, що потребують застосування фізичної терапії (12 год.)		
Захворювання і травми нервової системи у дітей. Дитячий церебральний параліч. Родовий параліч Дюшена-Ерба. Поліомієліт. Черепно-мозкова травма. Дисплазії сполучної тканини. Захворювання органів кровообігу у дітей. Пневмонія. Бронхіальна астма. Бронхіти. Захворювання органів травлення у дітей. Гастрити. Виразкова хвороба. Коліти.	Поточний	5
Змістовий модуль 4. Основи акушерства (10 год.)		
Організація акушерсько-гінекологічної допомоги. Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах. Анатомія жіночих статевих органів. Жіночий таз і тазове дно.	Поточний	5
Всього: 42 години		20

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- ✓ своєчасність виконання навчальних завдань;
- ✓ повний обсяг їх виконання;
- ✓ якість виконання навчальних завдань;
- ✓ самостійність виконання;
- ✓ творчий підхід у виконанні завдань;
- ✓ ініціативність у навчальній діяльності.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Критерії оцінювання модульного письмове тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	24 - 25
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	21 - 23
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	18 – 20
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	13 – 17
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	10 -13
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	6 – 9
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форма контролю — екзамен.

Умови допуску — 35 і більше балів.

Критерії оцінювання підсумкового письмового тестування:

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	36 – 40
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	31 – 35
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	21 – 30
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5)</i>	16-20

Оцінка	Кількість балів
<i>суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	11-15
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	6-10
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-5

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Укажіть загальні особливості гемолітичної хвороби новонароджених: причини, форми, діагностика, принципи лікування та догляду, профілактика.
2. Охарактеризуйте стани та захворювання, що пов'язані з пологами.
3. Опишіть особливості асфіксії, пологової травми.
4. Укажіть загальні особливості внутрішньоутробних інфекцій: види, клініка, діагностика, принципи лікування та догляду, профілактика.
5. Укажіть загальні особливості гнійно-септичних захворювань новонароджених: види, клініка, діагностика, принципи лікування та догляду, профілактика.
6. Охарактеризуйте аномалії конституції, основні причини, прояви, догляд і лікування.
7. Опишіть гострі розлади травлення, їх причини, симптоми, діагностика.
8. Укажіть загальні особливості доношеної та недоношеної дитини.
9. Охарактеризуйте хронічні порушення харчування: причини, ступені, клінічна симптоматика, діагностика, принципи лікування, профілактика.
10. Опишіть рахіт. Причини виникнення, клінічні прояви, лікування і профілактика. Укажіть роль фізичного терапевта при роботі з дітьми з відповідною патологією.
11. Охарактеризуйте особливості та переваги грудного вигодовування дитини. Укажіть переваги такого вигодовування, рекомендації.
12. Охарактеризуйте особливості змішаного вигодовування дитини. Укажіть переваги та недоліки, рекомендації.
13. Охарактеризуйте особливості штучного вигодовування дитини. Укажіть переваги та недоліки, рекомендації.
14. Укажіть загальні характеристики дітей з особливими потребами. Укажіть роль фізичного терапевта при роботі з дітьми за наявної патології.
15. Охарактеризуйте особливості фізичної терапії у дітей з порушенням зору, слуху, інтелекту, емоційно-вольовими порушеннями.

16. Укажіть особливості менінгококової інфекції. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, профілактика.
17. Кашлюк. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, профілактика.
18. Опишіть особливості дитячого інфекційного захворювання. Дифтерія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, профілактика.
19. Охарактеризуйте особливості дитячого інфекційного захворювання. Вітряна віспа. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, профілактика.
20. Охарактеризуйте та порівняйте гострі респіраторні вірусні інфекції. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, профілактика.
21. Укажіть загальні особливості епідемічного паротиту. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, профілактика.
22. Дизентерія. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, профілактика.
23. Опишіть: Вірусний гепатит у дітей. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, профілактика.
24. Охарактеризуйте роль та завдання поліклінічного закладу в системі охорони материнства та дитинства.
25. Опишіть одне з захворювань верхніх дихальних шляхів (на власний вибір). Укажіть особливості його етіології, епідеміології, клініки, діагностики, профілактики.
26. Охарактеризуйте: Ангіни. Причини, клінічні прояви, діагностика, лікування.
27. Опишіть особливості захворювання: пневмонія у дітей. Етіологія, клініка, діагностика, лікування і профілактика.
28. Охарактеризуйте особливості патології дитячий церебральний параліч. Укажіть роль фізичного терапевта при роботі з дітьми за наявної патології.
29. Надайте характеристики основних засобів фізичної реабілітації дітей різного віку при захворюваннях нервової системи.
30. Охарактеризуйте особливості пологового паралічу Дюшена-Ерба.
31. Охарактеризуйте: Ревматизм. Етіологія. Класифікація. Причини, клініка, діагностика, методи лікування, профілактика.
32. Опишіть: вроджені пороки серця та крупних судин. Класифікація. Клініка, діагностика, методи лікування, профілактика.
33. Укажіть загальні особливості неревматичних кардитів. Причини, клінічні прояви, діагностика, лікування.
34. Охарактеризуйте: гостра та хронічна недостатність кровообігу. Причини, класифікація, клініка, діагностика, методи лікування, профілактика.
35. Охарактеризуйте: захворювання шлунку та дванадцятипалої кишки. Причини, класифікація, клініка, діагностика, методи лікування, профілактика.
36. Запальні захворювання у дівчаток. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, профілактика
37. Охарактеризуйте особливості кровотеч: фізіологічних, патологічних, зокрема, маткових кровотеч.
38. Укажіть аномалії розвитку жіночих статевих органів.
39. Анемії. Причини, клінічні прояви, діагностика, лікування.. Особливості гемограми.

40. Лейкози і геморагічні діатези. Види, клініка, діагностика.
41. Опишіть: Цукровий діабет. Причини, клінічні прояви, діагностика, лікування. Ускладнення.
42. Хвороби щитовидної залози. Причини, клінічні прояви, діагностика, лікування.
43. Опишіть особливості організації диспансерного обслуговування дітей, що мають хронічні захворювання.
39. Опишіть особливості організації диспансерного обслуговування здорових немовлят.
40. Охарактеризуйте особливості організації роботи та документація кабінету вакцинопрофілактики.
41. Опишіть особливості планової вакцинації, розкажіть особливості державного та індивідуального календаря профілактичних щеплень.
42. Розкажіть особливості поствакцинальних реакцій, їх ускладнення. Розкажіть особливості передвакцинальної підготовки дітей із групи ризику.
43. Охарактеризуйте основні клінічні симптоми захворювань, пов'язаних зі змінами обміну ліпідів (захворювання Тея-Сакса, Гоше).
44. Опишіть особливості патології муковісцидозу у дітей: успадкування, причини розвитку.
45. Укажіть особливості діагностики муковісцидозу у дітей.
46. Охарактеризуйте методи діагностики спадкових захворювань. Показання до генетичного консультування.
47. Укажіть особливості хвороби Дауна: етіологія, патогенез, клініка, прогноз.
48. Укажіть особливості синдрому Шерешевського-Тернера: діагностика, диференціальна діагностика, лікування.
49. Укажіть особливості синдрому Клайнфельтера: етіологія, патогенез, клініка, прогноз.
50. Класифікаційні форми респіраторних алергозів у дітей.
51. Провідні етіологічні фактори та патогенез респіраторних алергозів у дітей.
52. Опишіть клінічну картину алергічного риніту, диференціальна діагностика з ринітом вірусно-бактеріального генезу.
53. Охарактеризуйте клінічну картину алергічного ларингіту, диференціальна діагностика з ларингітом вірусно-бактеріального генезу.
54. Порівняйте принципи лікування респіраторних алергозів у дітей у фазі загострення, подальша тактика ведення.
55. Охарактеризуйте прогноз і профілактику респіраторних алергозів у дітей.
56. Опишіть найбільш поширені алергічні захворювання травного тракту.
57. Охарактеризуйте провідні етіологічні фактори та патогенез анафілактичного шоку в дітей.
58. Опишіть невідкладну терапію при кропивниці та ангіоневротичному набряку в дітей, протирецидивні заходи.

59. Укажіть особливості клінічної картини atopічного дерматиту в дітей раннього і старшого віку.
60. Опишіть організацію акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні.
61. Охарактеризуйте особливості профілактики захворювань в акушерських стаціонарах.
62. Укажіть особливості альгодисменореї.
63. Опишіть особливості передменструального синдрому.
64. Укажіть особливості клімактеричного синдрому.
65. Запальні захворювання жіночих статевих органів. Етіологія, епідеміологія, клініка, діагностика, профілактика

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно <i>Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)</i>	90-100
Дуже добре <i>Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (вище середнього рівень)</i>	82-89
Добре <i>Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)</i>	75-81
Задовільно <i>Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (нижче середнього рівень)</i>	69-74
Достатньо <i>Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (нижче середнього рівень)</i>	60-68
Незадовільно <i>Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)</i>	35-59
Незадовільно <i>З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)</i>	1-34

7. Навчально-методична картка дисципліни

Разом - 120 год.: лекції - 10 год., практ. заняття - 30 год., самостійна робота - 42 год., модульн. контроль –8 год., семестровий контроль – 30 год

Модулі	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Загальні питання педіатрії. Питання фізіології дітей раннього і дошкільного віку (87балів)		
Лекції	1		
Теми лекцій	Розвиток педіатрії в Україні. Періоди дитячого віку. Характеристика періодів розвитку дитини		
Лекції, відвід. (бали)	1		
Практичні заняття	1-2	3-4	5
Теми практичних занять	Розвиток педіатрії в Україні. Внутрішньоутробний період розвитку та вплив шкідливих чинників на організм дитини. Спадковість і патологія.	Характеристика доношеної новонародженої дитини. Фізичний та нервово-психічний розвиток дитини. Поняття про спадкові захворювання.	Недоношені діти та діти після пологової травми. Причини. Ступені Ознаки.
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	20+2	20+2	10+1
Самост. роб, (бали)	5		
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота №1 25		
Підсум. контроль			

Модулі	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Методи дослідження у педіатрії (53 бали)	
Лекції	3	
Теми лекцій	Методи дослідження дітей різного віку. Загальна характеристика.	
Лекції, відвід. (бали)	1	
Практичні заняття	6	7
Теми практичних занять	Клінічні методи дослідження (опитування, огляд, фізикальне обстеження) дітей різного віку. Семіотика основних захворювань.	Лабораторні та інструментальні методи дослідження дітей різного віку.
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1
Самост. роб, (бали)	5	
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 2 25	
Підсум. контроль		

Модулі	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. Основні захворювання дітей, що потребують застосування фізичної терапії. (86 балів)				
Лекції	4				
Теми лекцій	Хвороби новонароджених, немовлят та дітей раннього віку. Аномалії конституції дітей. Вроджені вади розвитку.				
Лекції, відвід. (бали)	1				
Практичні заняття	8	9	10	11	12
Теми практичних занять	Захворювання і травми нервової системи.	Захворювання і травми опорно-рухової системи.	Захворювання органів кровообігу.	Захворювання органів дихання у дітей.	Захворювання органів травлення у дітей.
Робота на практич. зан.+відвід. (бали)	10+1	10+1	10+1	10+1	10+1
Самост. роб, (бали)	5				
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 3 25				
Підсум. контроль					

Модулі	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4. Основи акушерства (64 бали)	
Лекції	5	
Теми лекцій	Організація акушерсько-гінекологічної допомоги в Україні. Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах.	
Лекції, відвід. (бали)	1	
Практичні заняття	13	14-15
Теми практичних занять	Профілактика захворювань в акушерських стаціонарах.	Методи обстеження вагітних. Ведення вагітних в жіночій консультації. Плід як об'єкт пологів.
Робота на практ. зан.+відвід. (бали)	10+1	20+2
Самост. роб, (бали)	5	
Види пот. контр. (бали)	Мод. контр. робота № 4 25	
Підсум. контроль	Екзамен	

8. Рекомендовані джерела

Основна

1. Акушерство і гінекологія: у 2 книгах. Книга 1. Акушерство: підручник / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін. – 4-е видання. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2020. – 424 с.
2. Основи педіатрії за Нельсоном: у 2 томах. Том 2 / Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман; переклад 8-го англ. видання Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2019. – 426 с.
3. Педіатрія з курсом інфекційних хвороб та основами імунопрофілактики: підручник / С.К. Ткаченко, Р.І. Поцюрко, Л.В. Беш та ін. – 8-е видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2021. – 592 с.
4. Педіатрія: підручник / Т.О. Крючко, О.Є. Абатуров, Т.В. Кушнерева та ін. – 3-є видання Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2021. – 224 с.
5. Педіатрія: національний підручник: у 2-х т. /За ред. професора В.В. Бережного. – К., 2013. –1024с.
6. Акушерство і гінекологія: у 2 книгах. Книга 1. Акушерство: підручник / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін. – 4-е видання. Видавництво: Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина», 2020. – 424 с.
7. Фізіологічне акушерство: підручник (ВНЗ I –III р.а.) / І.Б. Назарова, В.Б. Самойленко. – 2-е вид., переробл. і допов. Всеукраїнське спеціалізоване видавництво «Медицина»2018. – 404 с.

Додаткова

1. Педіатрія / За ред. О.В.Тяжкої. – 3 вид. – Вінниця: «Нова Книга», 2009. – 1136 с.
2. Гінекологія: Підручник для лікарів-інтернів /Ред. В.І. Грищенко. Харків: „Основа”. – 2004. – 728 с.
3. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми [Текст]: підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів / Т.В. Капітан. - Вид.3-тє, доп. - Вінниця : ДП ДКФ, 2006. – 792 с.
4. Основи соціальної педіатрії. За редакцією Мартинюка В. Ю. / ФОП Верес О. І.- 2016. У 2-х томах. 960 с.
5. Оптимізація системи надання медичної допомоги дітям і матерям в Україні: реалії і перспективи: / Р.О. Моїсеєнко. – К.: Логос, 2013.- 232с.
6. Запорожан В.М., Цегельський М.Р., Рожковська Н.М. Акушерство і гінекологія. Підручник у 2-х томах. Т. 1. – Одеса. Одеський державний медичний університет. – 2005. – 472 с.

7. Запорожан В.М., Цегельський М.Р., Рожковська Н.М. Акушерство і гінекологія. Підручник у 2-х томах. Т. 2. – Одеса. Одеський державний медичний університет. – 2005. – 420 с.
8. Невідкладні стани в акушерстві: Підручник /А.Н. Гайструк, Н.А. Гайструк, О.В. Мороз. Ред. А.Н. Гайструк. – Вінниця: Книга-Вега. – 2004. – 368 с.
9. Чеботарьова В.Д., Майданник В.Г. Пропедевтична педіатрія. – К., 1999. – 578 с.